

Bloc específic del segon nivell de muntanya (barrancs i mitja muntanya)

Memòria del crèdit núm. 2: Coneixement del medi

1) A continuació, en la programació hi ha assenyalats els apartats dels temes i les activitats complementàries que es van tractar a classe d'una manera completa (C), que es van tractar parcialment (P) i les que no es van portar a terme per falta de temps (N):

1.- Geografia i geologia de les muntanyes del món

- C- 1.1.- Unitats de relleu de Catalunya i la Península Ibèrica.
- C- 1.2.- Serralades de l'àrea europea-mediterrània.
- P- 1.3.- Principals serralades de la resta del món.
- 1.4.- Els processos de formació de les serralades de muntanyes:
  - C- 1.4.1.- Cicles i fases orogèniques (orogènesi caledoniana, herciniana i alpina)
  - C- 1.4.2.- Serralades alpines
  - C- 1.4.3.- Serralades de tipus andí
  - P- 1.4.4.- Edificis volcànics
- P- 1.5.- Zones de pràctica esportiva de muntanya de la Península Ibèrica.
Activitats complementàries:
  - N- 1) interpretació de bloc-diagrames senzills i esquemes
  - C- 2) observació de fotografies de les principals subunitats geològiques i estructurals del Pirineu i Prepirineu
  - N- 3) interpretació d'un mapa conceptual dels diferents tipus de roques
Temps: 5 hores.

2.- Vegetació i fauna de muntanya

- C- 2.1.- Els principals biomes terrestres.
- C- 2.2.- La zonació altitudinal i els estatges de vegetació.
- P- 2.3.- Els boscos subalpins.
- P- 2.4.- Els boscos montans i basals.
- P- 2.5.- Fauna de Catalunya: principals espècies i signes d'identificació.
Activitats complementàries:
  - C- 1) reconeixement d'arbres i arbusts en un herbari
  - P- 2) comentari d'algunes idees preconcebudes en relació a la fauna pròxima als assentaments humans
  - P- 3) observació de fotografies de plantes i d'animals del país

2.- Vegetació i fauna de muntanya -cont.-

- C- *Activitat opcional: sessió de DVD (Els mamífers oportunistes) i comentari a partir del guió dels problemes associats a la reintroducció de l'ós en el Pirineu (programa Life UE)*
Temps: 4 hores.

3.- Sortida de camp a la boca sud del Tunel de Vielha

Possibles indrets: Bosc de Contesa - Barranc de Besiberri - Pantà de Senet -

Estany de Llauset (GR-11, poble d'Aneto, Bordes de Nestui) - Sopeira i Pantà d'Escales

Indrets visitats: Vall de Conangles: des de l'Hospital de Vielha fins al Port de Rius (anada i tornada pel GR-11, Bosc de Contesa -dinar- i ruta de la fauna de Senet fins a l'Esbornada.

- C- 3.1.- Nivells d'interpretació del paisatge.
- P- 3.2.- Reconeixement de comunitats vegetals i de les principals espècies d'arbres i arbusts.
- P- 3.3.- Reconeixement de la microfauna i de la macrofauna: rastres, petjades, etc.
- P- 3.4.- Observació de formes d'erosió fluvial i glaciària, conques de recepció de rius i torrents, canals i cons de dejecció. Terrasses fluvials, congostos i engorjats. Perfils transversals de valls.
- P- 3.5.- Reconeixement de roques cristal·lines, sedimentàries i dipòsits de sediments.
- C- 3.6.- Reconeixement del paisatge en mosaic com a conseqüència de la intervenció humana.
- P- 3.7.- Observació d'impactes ambientals i comentari dels casos observats.
- C- 3.8.- Identificació dels cims principals que es poden observar des dels indrets visitats.
Temps: 10 hores.

2) En aquesta edició del crèdit el temps lectiu teòric (50%) i pràctic (50%) que assenyala la programació oficial es va repartir entre dues sessions teòriques de 5 hores cada una, i una sortida de camp de 10 hores seguides que, en la pràctica i en part, per culpa d'una tempesta de tarda, es va convertir en una sortida de camp de 8 hores. En la segona sessió teòrica es va dedicar la darrera hora a l'avaluació (prova escrita).

3) Probablement, en una propera edició, seria més eficaç organitzar el crèdit de la manera següent:

- 1r. dia: 1a. sessió teòrica (4 h.) + 1a. sortida de camp (4 h.)
- 2n. dia: 2a. sessió teòrica (4 h.) + 2a. sortida de camp (4 h.)
- 3r. dia: 3a. sessió teòrica - pràctica (3 h. per comentar les observacions fetes a les sortides i, si s'escau, identificar mostres recollides) + 1 h. d'avaluació.

4) Els criteris d'avaluació que s'han aplicat han estat els següents:

- Participació en la sortida de camp.
- • Assistència a les classes (com a mínim un 80 % del temps lectiu)
- • • Prova escrita (desenvolupament d'un tema tractat - 1 hora)

5) Algun alumne de l'especialitat de barrancs va trobar faltar continguts més específics del medi on desenvolupen les activitats; aquests continguts correspondrien als àmbits de la hidrologia, de la limnologia i de la biologia dels amfibis, però es tracta de continguts que no figuren en la programació oficial.

6) Es podrà trobar a partir del dia 10.07.06 el report de la sortida de pràctiques i alguns materials del crèdit a l'adreça d'internet següent:

- <http://www.cienciesnaturals.com/eteva/medi2n2006.html>

7) També, es poden trobar a la xarxa aquesta memòria i la programació d'aquest crèdit:

- memo.: <http://www.cienciesnaturals.com/pdfs/memoETEVA2n.pdf>

- program.: <http://www.cienciesnaturals.com/pdfs/programETEVA2n.pdf>

Vilassar de Mar, 30 de juny de 2006

*Xavier Varela i Pinart
xvarela@xtec.cat*